

Z A N A Š E S E L O

JAMSTVO ZA ZLE NAVIKE KOD KRAVA MUZARA

Kao što konji imaju ponekad zle navike da se opiru i ne će da obavljaju i lagane poslove, pa kažemo, da su čudljivi, tako se i kod krava muzara može očitovati neugodna zla navika, odnosno mana, da se opiru pri muženju ili se ponekad uopće ne daju musti. Unatoč dobrom pravilnom postupku i stručnom izmuzavanju, ovakove krave, čim osjete da će ih musti, uznemire se, počine nju poigravati, udaraju i tuku stražnjim nogama prema naprijed i nešto u stranu. Ritajući se redovito izbjaju iz ruku mužača kablucu s mlijekom, a mogu ga i povrijediti. Da se ovakove krave uopće mogu pomusti, mora se mužač poslužiti prisilnim sredstvima i mužnju moraju redovito obavljati nekoliko osoba. Zato nema sumnje, da je ova mana znatna, pa može biti uzrok n, da se kupovina razvrgne, jer se od dobve krave muzare pored ostalog traži, da se da musti od svake osobe, koja je muženju vična, dakako uz odgovarajući postupak, pa i pod uvjetima, na koje krava nije navikla. Međutim odmah treba napomenuti, da ne možemo u svakom slučaju opiranje kod mužnje smatrati manom, za koju bi prodavač morao jamčiti. To ovisi o uzrocima, koji su doveli do ove mane. Opire li se krava pri mužnji zbog bolesti, vanjskih ozljeđa i upala sisa i vimena, bočnja, oteklina i sl., ne možemo to smatrati manom, jer se ta bolest stanja daju ukloniti i opiranje će prestati. Ovakve izvanje promjene morao je uostalom kupac prilikom ogledanja krave i primijetiti. Nadalje, ako se s kravom poslije kupnje, kada se još nije navikla na okolinu, grubo i netaktički postupa, pa ako je sama krava osjetljiva i plahovita, mana se može razviti u vrlo kratko vrijeme i na žalost i dalje stalno očitovati. Isto se dešava, ako kravu poslije kupnje izmuzuju nestručne mužnji nevične osobe, pogotovo ako su krave svježje

oteljene, ili su odbijene od teladi. Opiranje pri mužnji može se razviti i uobičajiti, pa ostati kao trajna mana, zbog prirodene plahosti i zloćudnosti, iako se životinjom pravilno postupalo. Ovakove slučajeve smatramo manom, jer su zastarjele, trajne i ne daju se više ukloniti.

Konačno treba napomenuti, da se ponekad krave daju musti samo od određenih osoba, ili ne trpe muško, odnosno žensko osoblje, iako se pri mužnji pravilno postupa. Ovakove slučajeve smatramo također manom, jer se krave, kako smo već rekli, moraju dati musti od svake mužnji vične osobe. **Primijetimo li odmah nakon kupnje ili oteljenja, da krava očituje ovu manu, premda ima zdravo vime i sise, a muzu je stručne osobe i s njom dobro postupaju, treba odmah, ne gubeći ni časa, pozvati veterinara.** Najbolje je ipak, odmah pozvati veterinara, koji će kao stručnjak utvrditi, da mana postoji, i isključit će uzroke, koji bi uvjetovali brzi razvitak ove mane. To moramo učiniti zato, što se mana može — kako smo već rekli — razviti već u nekoliko dana, pa će nam poslije biti veoma teško dokazati, da je krava bila njome opterećena prije prodaje. **Ako krava očituje ovu manu samo u manjem stepenu, pa se s malo više truda dađe musti, a sama krava nije naročito vrijedna, smatrat će se, u sudskom smislu, da je to mana tek u slučaju, ako je specijalno ugovoreno, da je krava dobra muzara i bez ikakove mane.**

Očituju li ovu manu novonabavljenoj krave, koje su tek oteljene ili su odbijene od teladi, a ne opiru se već ustaljenom rutinom, treba s kravom nekoliko dana strpljivo postupati, jer je vjerojatno, da će opiranje s dobrim postupkom u kratko vrijeme nestati. Ipak je dobro da odmah o tom obavijestimo prodavaoca, kako ne bismo imali neprilika kod traženja jamstva, ako bi krava stalno i poslije očitovala ovu manu.

Prof. dr. M. Winterhalter

Kvalificirani sirar traži namještenje u mljekari. Nastup odmah!
Ponudu slati na uredništvo lista »Mljekarstvo«, Zagreb, Ilica 31/2
III., dvorište.